

EAPC - Gestió i control de subvencions i ajuts

L'extemporaneïtat quan es presenta un recurs en via administrativa de forma anticipada en la tramitació electrònica. Es pot admetre un recurs en via administrativa?

17-10-2024

Aquest article té com a finalitat reflectir algunes de les dificultats que es plantegen en la tramitació electrònica quan un recurs en via administrativa es presenta de forma extemporània en un supòsit concret i el recurs s'ha presentat de forma anticipada, tot i que en el peu de recurs de la notificació de la resolució de la concessió d'una subvenció es faci constar que el termini comença a comptar a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

D'una banda, cal tenir en compte els que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques: l'article 122.1 i l'article 124.1, en referència al recurs d'alçada i al de reposició, disposen en ambdós casos que els terminis per interposar els recursos es fixen en mesos i amb el mateix termini d'un mes; i l'article 122.2, en referència al recurs extraordinari de revisió, indica que el termini és dins dels quatre anys següents a la data de la notificació de la resolució impugnada. En els altres supòsits, el termini és de tres mesos a comptar des del coneixement dels documents o des de la sentència judicial ferma, en funció de les causes taxades en què es fonamenta el recurs previst en l'apartat 1 del mateix article.

Per tant, una primera consideració és que en els articles citats es fa referència al termini de què es disposa per interposar el recurs en via administrativa, però de la redacció no es desprèn des de quan comença a comptar el termini.

L'article 30.4 disposa les regles generals en relació amb el còmput dels terminis: "4. Si el termini es fixa en mesos o anys, aquests es computen a partir de l'endemà d'aquell en què tingui lloc la notificació o publicació de l'acte de què es tracti, o des del següent a aquell en què es produeixi l'estimació o la desestimació per silenci administratiu. El termini conclou el mateix dia en què es va produir la notificació, la publicació o el silenci administratiu, el mes o l'any de venciment. Si el mes de venciment no hi ha un dia equivalent a aquell en què comença el còmput, s'entén que el termini expira l'últim dia del mes."

Per tant, una segona consideració és que si els terminis es fixen en mesos o anys, els terminis conclouen el mateix dia en què es va produir la notificació, la publicació o el silenci administratiu, el mes o l'any de venciment.

D'acord amb això, els dies a partir dels quals es compten aquests tipus de terminis, *dies a quo*, i el dia en què venç el termini, *dies ad quem*, no són coincidents i és la causa de les possibles incidències que afecten la tramitació electrònica.

Una tercera consideració és que la tramitació electrònica comporta una immediatesa i una agilitat que pot permetre que la persona interessada que rep una notificació d'una resolució pugui reaccionar amb rapidesa, i el mateix dia pugui presentar al registre, de forma electrònica, el recurs que correspongui, atès que no hi ha cap impediment per fer-ho. A més, pel fet que hi ha diversos col·lectius que estan obligats a relacionar-se amb l'administració de forma electrònica, i malgrat que les persones físiques no són subjectes obligats, poden optar de forma voluntària per utilitzar aquesta via.

L'article 31.2.1 de la Llei 39/2015 estableix que "El registre electrònic de cada administració o organisme es regeix als efectes de còmput dels terminis per la data i hora oficial de la seu electrònica d'accés, que ha de disposar de les mesures de seguretat necessàries per garantir-ne la integritat i ha de figurar de manera accessible i visible. El funcionament del registre electrònic es regeix per les regles següents: a) Ha de permetre presentar documents cada dia de l'any durant les vint-i-quatre hores; b) Als efectes del còmput de termini fixat en dies hàbils, i pel que fa al compliment de terminis per part dels interessats, la presentació en un dia inhàbil s'entén efectuada la primera hora del primer dia hàbil següent llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil. Els documents es consideren presentats per l'ordre d'hora efectiva en què es van presentar el dia inhàbil. Els documents presentats el dia inhàbil es reputen anteriors, segons el mateix ordre, als presentats el primer dia hàbil posterior; c) L'inici del còmput dels terminis que hagin de complir les administracions públiques és determinat per la data i hora de presentació al registre electrònic de cada administració o organisme. En tot cas, la data i hora efectiva d'inici del còmput de terminis s'ha de comunicar a qui va presentar el document [...]". Per tant, ens trobem que un recurs es pot presentar tots els dies de l'any durant les vint-i-quatre hores, i que l'inici del còmput dels terminis que han de complir les administracions públiques és determinat per la data i l'hora de presentació al registre electrònic de cada administració o organisme.

L'article 116 de la Llei 39/2015 fa referència a les causes d'inadmissió i, entre les possibles opcions, citen les lletres *c* i *d*:

- Lletra *c*. Tractar-se d'un acte no susceptible de recurs. Aquesta causa taxada tindria encaix en els supòsits que, per la seva naturalesa, no són susceptibles d'interposició de recurs, com podrien ser els actes de tràmit no qualificats, o com pot ser un informe (vegeu, per exemple, la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala Tercera, Secció Tercera, de 17 de juliol de 2020, recurs núm. 231/2019, que va desestimar el recurs contenciós administratiu interposat contra la desestimació presumpta d'un recurs d'alçada interposat contra un informe administratiu).
- Lletra *d*. Haver transcorregut el termini per interposar el recurs. Aquesta no és una causa taxada derivada de la interposició d'un recurs de forma anticipada.

Una quarta consideració quan es presenta un recurs de forma anticipada és que aquest supòsit no té encaix en cap de les causes taxades per atendre la inadmissió del recurs.

D'acord amb el que s'ha exposat, si es presenta un recurs de forma anticipada es podria tractar d'un defecte esmenable, que no requeriria requerir la persona interessada perquè presentés de nou el recurs una vegada el còmput del termini ja s'ha iniciat. Aquest encaix es fonamentaria en

diversos pronunciaments jurídics sobre la base dels principis *pro actione*, antiformalisme i economia processal.

El criteri ha estat fixat pel Tribunal Suprem a partir de la Sentència 954/2021, d'1 de juliol de 2021 (recurs núm. 1928/2020), que, fent esment dels principis *pro actione*, de bona fe i de confiança legítima, en relació amb una actuació administrativa duta a terme en relació amb l'esmena de la presentació d'un recurs, va aclarir que l'article 68.4 de la LPAC només s'aplica en la fase inicial dels procediments administratius iniciats a instàncies de la persona interessada, i no als procediments iniciats d'ofici ni als [procediments de revisió dels actes administratius](#). Per això és recomanable que els peus de recurs destinats a informar les persones obligades a relacionar-se electrònicament amb l'Administració, continguin, a més de la informació preceptiva, addicionalment, informació sobre el mitjà de presentació del recurs o, fins i tot, que incloguin l'enllaç al tràmit electrònic de presentació del recurs.

També podem citar la STSJ d'Aragó de 17 de març de 2010 (rec. 403/2008), que va anul·lar una resolució d'un tribunal economicoadministratiu que va inadmetre un recurs en considerar-lo prematur. Aquest tribunal es basa en l'argumentari següent:

"[...] es reiterada la doctrina jurisprudencial –referida al recurso contencioso-administrativo, pero que es aplicable, mutatis mutandis, al recurso de reposición– que sostiene que la interposición anticipada de un recurso es un defecto subsanable si transcurre el plazo establecido, y ello atendido el principio de interpretación conforme a la Constitución de todo el ordenamiento jurídico, reiteradamente proclamado tanto por el Tribunal Supremo como por el Tribunal Constitucional, el cual impone que las normas relativas al ejercicio de los derechos fundamentales hayan de ser interpretadas en el sentido más favorable a la efectividad de tales derechos. Por ello, aplicando la referida doctrina al caso enjuiciado resulta preciso rechazar la inadmisibilidad que se confirma en la resolución recurrida."

I també la STS de 19 de maig de 2001 (rec. 6222/1996), en relació amb un recurs contenciós administratiu interposat prematurament:

“Debe, con todo, ser bastante –y es muy pertinente– recordar y transcribir hoy la firme y clara doctrina que se expresó en la sentencia de esta misma Sala y Sección el 21 Nov. 1989 cuando se dijo: 'en casos como el presente, de interposición anticipada, esta Sala ya ha dicho (sentencias de 5 Jun. y 27 Jul. 1987) que el principio de interpretación conforme a la Constitución, de todo el ordenamiento jurídico, reiteradamente proclamado tanto por el Tribunal Supremo como por el Tribunal Constitucional, y que ha sido expresamente recogido en el artículo 5.1 de la Ley orgánica del Poder Judicial impone que las normas relativas al ejercicio de los derechos fundamentales hayan de ser interpretadas en el sentido más favorable a la efectividad de tales derechos. Armonizada y complementada tal interpretación con el principio básico de economía procesal, la decisión que se impone es la de rechazar la inadmisibilidad'.”

En el mateix sentit, la STSJ de Catalunya de 3 de gener de 2022 (rec. 753/2020) disposa que resulta desproporcionada la no admissió d'un recurs pel sol fet que s'hagi presentat el mateix dia que es va impugnar l'acte administratiu, que reproduïm a continuació:

“Siendo, por cierto, harto cuestionable entender prematuro un recurso por el solo hecho de su presentación el mismo día en que se notifica el acto recurrido, y más aún basar una eventual decisión de inadmisión, o de llana o liminar desestimación, en una supuesta extemporaneidad

que, a todas luces, en el supuesto de autos, se revelaría desproporcionada. Siendo el supuesto que aborda la STSJ Cantabria, de 25 de marzo de 2013 (rec. 417/2012), a que alude la actora en demanda, sustancialmente distinto al de autos, en que la pretendida impugnación precedió varios días al transcurso del plazo del mes desde la firma de la propuesta en conformidad. Y aun en tal caso, la Sala de Cantabria, acaso consciente de la problemática ligada a una apreciación de extemporaneidad del recurso por prematuro, orillando el examen del fondo del mismo, y apurando la dialéctica procesal, viene a razonar, en todo caso, y a mayor abundamiento, acerca de su manifiesta falta de contenido sustantivo (FJ^o 2° in fine).”

Seguint el fil de considerar esmenable la presentació d'un recurs de forma anticipada, hem de plantejar-nos quin és el dia en què s'inicia el còmput del termini de què disposa l'Administració per resoldre el recurs; és a dir, si aquest compta a partir del dia que s'ha presentat el recurs, i que en el cas comentat és el mateix dia de la notificació, o bé ha de ser l'endemà.

Si es parteix de la premissa que la presentació del recurs coincideix amb el mateix dia de la notificació de l'acte i aquest es considera prematur, sembla que s'hauria d'entendre que el termini per resoldre el recurs hauria de començar a comptar a partir del dia següent. Es podria comparar la regulació del còmput del termini en els registres electrònics i la presentació de documents en un dia inhàbil; és a dir, presentar un recurs de forma prematura comporta que aquest termini no permeti iniciar-ne el còmput i alhora no s'inicia un procediment a sol·licitud de l'interessat, sinó que es deriva d'un procediment previ que finalitza amb la notificació d'una resolució, i en el qual la part interessada interposa un recurs.

Per tant, es fa una remissió a l'article 31.2.b de la Llei 39/2015, que disposa que "Als efectes del còmput de termini fixat en dies hàbils, i pel que fa al compliment de terminis per part dels interessats, la presentació en un dia inhàbil s'entén efectuada la primera hora del primer dia hàbil següent, llevat que una norma permeti expressament la recepció en dia inhàbil". A més, en el supòsit d'un recurs anticipat no operaria el que disposa l'article 21.3.b de la Llei 39/2015, que disposa que el termini per resoldre s'ha de computar, en els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al registre electrònic de l'Administració o organisme competent per a la seva tramitació.

Per concloure, podem dir que als efectes de l'admissió del recurs anticipat/prematuro i pel que fa al còmput de l'inici del termini per resoldre que té l'Administració, s'ha de considerar com a presentat el primer dia hàbil posterior i aquest hauria de ser el primer dia del còmput legal per interposar un recurs en via administrativa.

En resum:

- El termini per interposar un recurs administratiu comença a computar-se a partir de l'endemà del dia en què s'hagi notificat l'acte que es vol recórrer.
- La presentació del recurs el mateix dia de la notificació de l'acte que es vol impugnar seria prematura.
- La presentació d'un recurs administratiu el mateix dia de la notificació no té encaix en cap de les causes taxades d'inadmissió i el seu encaix seria un defecte que s'esmenaria automàticament amb el pas del temps, sense que s'hagi de requerir cap altra actuació a la persona interessada, d'acord amb els principis *pro actione*, antiformalista i d'economia processal.
- Si el recurs s'interposa de manera anticipada/prematuro, el termini per resoldre el recurs ha de començar a computar a partir del primer dia hàbil següent.

Georgina Maresma Olivella

Cap del Servei d'Administració Econòmica i Contractació del Consell Català de l'Esport